

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2018-1-53
Karar Sayısı : **18-29/482-234**
Karar Tarihi : 27.08.2018

(Ortak Girişim)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Adem BİRCAN, Mehmet AYAN,
Ahmet ALGAN, Hasan Hüseyin ÜNLÜ

B. RAPORTÖRLER: Emine TOKGÖZ, Ahmet YALÇIN, Melisa AĞYÜZ

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN

: SOCAR Turkey Enerji A.Ş.
Temsilcileri: Av. Zümrüt ESİN, Sinan DİNİZ,
Av. G. Ceren SEYMENOĞLU, Av. Ceren GÖKTÜRK
Ebulula Mardin Cad. Gül Sok. No:2 Maya Park Tower 2
Akatlar Beşiktaş/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU: SOCAR Turkey Petrol Enerji Dağıtım A.Ş.’nin tek kontrolündeki SOCAR Turkey LNG Satış A.Ş.’nin Reysaş Yatırım Holding A.Ş. ve SOCAR Turkey Petrol Enerji Dağıtım A.Ş.’nin ortak kontrolüne geçmesi işlemine izin verilmesi talebi.**
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 09.08.2018 tarihinde giren bildirim üzerine düzenlenen 14.08.2018 tarih ve 2018-1-53/Öİ sayılı Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Başvuruda, SOCAR Turkey Petrol Enerji Dağıtım A.Ş.’nin (SOCAR Dağıtım) tek kontrolündeki SOCAR Turkey LNG Satış A.Ş.’nin (SOCAR LNG), Reysaş Yatırım Holding A.Ş. (Reysaş Yatırım) ve SOCAR Dağıtım’ın ortak kontrolüne geçmesi işlemine izin verilmesi talep edilmektedir.
- (5) Bildirim konusu işlemin temelini 31.05.2018 tarihinde akdedilen “Hisse İştirak ve Hissedarlar Sözleşmesi” (Sözleşme) oluşturmaktadır. Buna göre, halihazırda %100 hisse oranı ile SOCAR Dağıtım’ın tek kontrolünde olan SOCAR LNG’nin %(.....) oranındaki hissesi Reysaş Yatırım tarafından iktisap edilecektir.
- (6) Bildirim konusu işlem, SOCAR LNG’nin tek kontrolden ortak kontrole geçmesine ilişkindir. 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ’in (2010/4 sayılı Tebliğ) 5. maddesinin üçüncü fıkrası hükmü çerçevesinde, bir ortak girişimin anılan Tebliğ kapsamında bir devralma işlemi sayılabilmesi için i) ortak kontrol altında bir teşebbüsün bulunması ve ii) ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık (tam işlevsel) olarak ortaya çıkması unsurlarının birlikte sağlanması gerekmektedir.

- (7) *i) Ortak kontrolün bulunması:* Ortak kontrolün varlığının gerçekleşip gerçekleşmediğini tespit ederken ana teşebbüslerin eşit oy hakkına sahip olması veya karar organlarında eşit üyeye temsil edilmesi; ana teşebbüslerden bazılarının azınlık paylarına sahip olmasına rağmen veto haklarını elinde bulundurması, oylamalarda ortak hareket edilmesi gibi hususlar da belirleyici olmaktadır. Diğer bir ifadeyle ortak kontrol sadece hissedarlık yapısıyla değil, karar alma süreci, yönetim mekanizması, şirketin önemli kararlarında veto hakkının varlığı, hukuki/fiili olarak oy haklarının birlikte kullanılması ihtimalleri ve belirleyici oy'un (*casting vote* – kesin neticeyi belirleyen oy) yokluğu gibi faktörlerin değerlendirilmesiyle, niceliksel olmaktan çok niteliksel olarak test edilen bir kavramdır.
- (8) Dosyadaki bilgilere göre, Sözleşme'de yönetim kurulunun (.....) konularında tüm üyelerin olumlu oyu aranmaktadır. Stratejik kararlarda ana şirketlere verilen veto hakkı, ortak girişimin kurucuların ortak kontrolünde olduğunu göstermektedir.
- (9) *ii) Bağımsız iktisadi varlık olarak kurulması:* İktisadi bağımsızlık, ortak girişimin, stratejik kararların alınması bakımından taraflarından tamamen ayrı hareket etmesini değil, operasyonel anlamda bağımsız faaliyette bulunabilmesini ifade etmektedir. Zira ortak kontrol altındaki bir varlığın stratejik olarak ana teşebbüslerden tamamen bağımsız olması gerçekçi olmayacaktır. Bu sebeple ortak girişimin bağımsız iktisadi varlık olup olmadığı, pazarda aktif bir rol üstlenmeye hazır bir durumda olup olmadığıyla ve devamlılık (en azından pazarda kalıcı bir değişiklik meydana getirebilecek kadar devamlı) saikiyle kurulup kurulmadığı ile ilgilidir.
- (10) Bildirim konusu işlemde ortak girişim, halihazırda aktif olan bir teşebbüs olup işlem sonrasında da kendi çalışanları, mali kaynakları ve yöneticilerine sahip olmaya ve pazarda bağımsız ekonomik bir birim olmaya devam edecektir.
- (11) Yukarıdaki bilgi ve değerlendirmeler neticesinde, bildirim konu işlemin, tam işlevsel bir ortak girişim oluşturulmasını içerdiği, dolayısıyla 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi çerçevesinde bir devralma işlemi niteliğinde olduğu kanaatine varılmıştır. Öte yandan ilgili tarafların cirolarının söz konusu Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasında öngörülen eşikleri aşması nedeniyle, işlemin izne tabi olduğu görülmektedir.
- (12) Dosyadaki bilgilere göre SOCAR Dağıtım, SOCAR'ın tek kontrolünde olup LNG, CNG¹ ve oto CNG alanlarında faaliyet göstermektedir. SOCAR Grubu (devre konu SOCAR LNG ve SOCAR Dağıtım), sahip oldukları lisanslar ile ülkemizde LNG ve CNG satışı yapmaktadır. Bu iki teşebbüs, 2017 yılında (.....) Sm³ LNG satışı; (.....) Sm³ CNG satışı gerçekleştirmiştir. Ülkemizin 2017 yılı sonu itibarıyla yıllık doğal gaz tüketimi 53,87 milyar Sm³; LNG'nin yıllık toplam tüketim miktarı ise 648,01 milyon Sm³ olarak gerçekleşmiştir. Diğer taraftan 2017 yılı sonu itibarıyla CNG lisansı sahibi şirketler tarafından %1,78'i LNG olmak üzere toplam 259,94 milyon Sm³ doğal gaz satın alınmıştır².

¹ Sıkıştırılmış doğal gaz; daha çok taşıma sektöründe kullanılmaktadır.

² EPDK 2017 Doğal Gaz Sektör Raporu.

- (13) Öte yandan, tüm sermaye hisseleri gerçek şahıs Durmuş DÖVEN'e ait olan Reysaş Yatırım'ın, cari dönemde faaliyeti bulunmamaktadır. Durmuş DÖVEN tarafından kontrol edilen teşebbüsler ve faaliyet alanları aşağıda sunulmuştur:
- Reysaş Taşımacılık ve Lojistik Ticaret A.Ş. (Reysaş Taşımacılık): Her türlü vasıta ile kara, deniz, hava yük taşımacılığı ve depolama hizmetleri.
 - Reysaş Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş. (Reysaş GYO): Gayrimenkul yatırımları.
 - Arı Lojistik İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Arı Lojistik): Lojistik taşıt araçlarının iktisap edilmesi, taşımacılık, komisyonculuk, mümesillik, acentelik, bayilik, emtianın nakli ve depolaması.
 - Rey Hava Taşımacılığı ve Kargo Hizmetleri Ltd. Şti. (Rey Hava): Her türlü motorlu ve motorsuz hava taşıtı ile hava taşımacılığı, hava taşıma aracı kiralama, satışı, yolculu/yolcusuz kargo taşıma ve taksi hizmetleri.
 - Emir İstif Makinaları A.Ş. (Emir İstif): Her türlü iş makinası ve bunların yedek parça ve ekipmanlarının satın alınması, kiralanması, tamir ve bakımı.
- (14) Bildirilen işlem öncesi SOCAR'ın tek kontrolündeki SOCAR LNG ise; LNG, CNG ile oto CNG satışı ve üretimi faaliyetlerinde bulunmaktadır. Teşebbüs, işleme izin verilmesi halinde ise Reysaş Yatırım ile SOCAR'ın ortak kontrolüne geçecektir. İşlem sonrasında ana şirketlerden Socar Dağıtım'ın hisse oranı %(.); Reysaş Yatırım'ın hisse oranı ise %(.) olacaktır. SOCAR LNG'nin Ordu ve Denizli'de iki CNG dolum tesisi ve yurt çapında CNG taşıma filosu mevcuttur. Oto CNG ağı ise özellikle İstanbul, Ankara ve İzmir'deki istasyonlardan oluşmaktadır.
- (15) Ortak girişimin faaliyetleri esasen dikey ilişkili olmak üzere LNG ve CNG tedarik faaliyetleri ile lojistik hizmetleri pazarlarında örtüşmektedir. LNG, uzak mesafelere tanklarla sevk edilmektedir. CNG de LNG gibi boru hattına bağlı olmayan ve sıkıştırılmış formda küçültülerek gaz formunda tanklarla sevk edilmektedir. Dosyadaki bilgilere göre, tarafların Türkiye'de etkilenen pazarlardaki payları aşağıda gösterilmiştir:

Tablo: Etkilenen Pazarlar ve Pazar Payları (2017 yaklaşık)

Etkilenen Pazar	Coğrafi Pazar	(Yatay/ Dikey)	Pazar Payı (%)	
			SOCAR	Reysaş Yatırım
LNG tedariki	Türkiye	Dikey	(.)	(.)
CNG tedariki	Türkiye	Dikey	(.)	(.)
Lojistik hizmetleri	Türkiye	Dikey	(.)	(.)

Kaynak: Bildirim Formu ve Cevabi yazı

- (16) Yukarıdaki tablodan görüleceği üzere, işlem sonucu SOCAR LNG'nin ortak kontrolüne sahip olacak Durmuş DÖVEN tarafından kontrol edilen grup şirketlerinin payı %(.) altındadır. Bu bağlamda işlemin pazar kapamaya yol açması mümkün görünmemektedir.
- (17) Yapılan bu inceleme ve değerlendirmeler neticesinde, bildirim konusu işlem ile herhangi bir pazarda hâkim durum yaratılmasının veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (18) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde yasaklanan nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.